

Ճ-րդ դասարան
Աշխարհագրություն
Շաբաթական 2 ժամ

2023-2024 ուստարի

Տարեկան 68ժամ

Դասագրքի հեղինակներ՝ Մ. Մանասյան, Ա. Հովսեփյան, Ա. Գրիգորյան

Ժամ	Կետ	Թեմա 1. Աշխարհագրական թաղանթ
Նպատակը		<ul style="list-style-type: none"> • Գաղափար կազմի աշխարհագրական թաղանթի հիմնական հատկանիշների և աշխարհագրական թաղանթի զարգացման էտապների մասին, իմանա մարդու ծագման ժամանակաշրջանը, գաղափար կազմի Պանգեյա ցամաքի տրոհումից առաջացած մայրցամաքների և դրանց մասերի մասին, ծանոթանա հիմնական կլիմայական գոտիների բնութագրերին, հասկանա լայնակի զոնայականության երևույթը, ծանոթանա բնական զոնաների բնութագրերին:
Վերջնարդյունքները		<ul style="list-style-type: none"> • Իմանա աշխարհագրական թաղանթի սահմաններն ըստ ոլորտների, թվարկի աշխարհագրական թաղանթի հիմնական հատկանիշները, իմանա Երկրի զարգացման էտապները, Լավրասիայից և Գոնդվանայից առաջացած մայրցամաքները, կարողանա թվարկել և քարտեզի վրա ցույց տալ կլիմայական գոտիները, թվարկել և միմյանցից տարբերել բնական զոնաները:
2	1	Աշխարհագրական թաղանթ. կառուցվածքը , հատկանիշները
Նպատակը		<ul style="list-style-type: none"> • Գաղափար կազմի աշխարհագրական թաղանթի հիմնական հատկանիշների մասին:
Վերջնարդյունքները		<ul style="list-style-type: none"> • Իմանա աշխարհագրական թաղանթի սահմաններն ըստ ոլորտների, թվարկի հիմնական հատկանիշները:
2	2	Աշխարհագրական թաղանթի զարգացումը: Երկրագնդի խոշոր պլատֆորմները
Նպատակը		<ul style="list-style-type: none"> • Ծանոթանա աշխարհագրական թաղանթի զարգացման էտապներին, իմանա մարդու ծագման ժամանակաշրջանը, գաղափար կազմի Պանգեյա ցամաքի տրոհումից առաջացած մայրցամաքների և դրանց

		մասերի մասին:
Վերջնարդյունքները		<ul style="list-style-type: none"> Իմանա Երկրի զարգացման էտապները, Լավրասիայից և Գոնդվանայից առաջացած մայրցամաքները:
2	3	Օդային զանգվածներ, կլիմայական գոտիներ
Նպատակը		<ul style="list-style-type: none"> Ծանոթանա հիմնական կլիմայական գոտիների բնութագրերին:
Վերջնարդյունքները		<ul style="list-style-type: none"> Կարողանա թվարկել և քարտեզի վրա ցույց տալ կլիմայական գոտիները:
2	4	Հորիզոնական զոնայականություն, վերընթաց գոտիականություն
Նպատակը		<ul style="list-style-type: none"> Հասկանա լայնակի զոնայականության երևույթը:
Վերջնարդյունքները		<ul style="list-style-type: none"> Իմանա և կարողանա թվարկել բնական զոնաները:
2	5	Բնական զոնաներ, դրանց աշխարհագրական տարածումը
1		Աշխատանք ուրվ. քարտեզներով
1		Կրկնություն
Նպատակը		<ul style="list-style-type: none"> Ծանոթանա բնական զոնաների բնութագրերին:
Վերջնարդյունքները		<ul style="list-style-type: none"> Կարողանա թվարկել և միմյանցից տարբերել բնական զոնաները:
		Թեմա 2. Մայրցամաքներ և օվկիանոսներ
Նպատակը		<ul style="list-style-type: none"> Գաղափար կազմի Երկրի ընդհանուր մակերեսի, ջրի և ցամաքի զբաղեցրած տարածքների մասին, հասկանա ինչ է մայրցամաքը, ինչ է աշխարհամասը:
Վերջնարդյունքները		<ul style="list-style-type: none"> Կարողանա թվարկել և քարտեզի վրա ցույց տալ աշխարհամասերը, իմանա Երկրի ընդհանուր մակերեսը, ջրի և ցամաքի զբաղեցրած տարածքները:
1	1	Ի՞նչ է ուսումնասիրում մայրցամաքների և օվկիանոսների աշխարհագրությունը
1		Թեմատիկ աշխատանք
		Թեմա 3. Աֆրիկա

Նպատակը		<ul style="list-style-type: none"> • Ծանոթացնել Աֆրիկայի աշխարհագրական դիրքին, ավագծի կտրտվածությանը : • Գաղափար կազմի մայրցամաքի մակերևույթի բազմազանության, խոշոր գետերի (ըստ հոսքի ավազանների) մասին: Ծանոթացնել Աֆրիկայի բնական զոնաների հողաբուսական ծածկին և կենդանական աշխարհին:
Վերջնար- դյունքները		<ul style="list-style-type: none"> • Իմանա Աֆրիկայի աշխարհագրական դիրքի առանձնահատկությունը: • Իմանա Աֆրիկան Եվրասիայից բաժանող սահմանը և մայրցամաքի խոշոր գետերն ըստ հոսքի ավազանների: • Իմանա սավանաների, անապատների, խոնավ հասարակածային անտառների բնական զոնաների բնութագրերը:
2	1	Աշխարհագրական դիրքը, ավագծի, ռելիեֆը
2	2	Կլիման, ներքին ջրերը
2	3	Բնական զոնաները: Սավանաների զոնայի բնութագիրը
1		Կրկնություն
		Թեմա 4.Ավստրալիա
Նպատակը		<ul style="list-style-type: none"> • Ծանոթանա Ավստրալիայի մակերևույթի խոշոր ձևերին: • Գաղափար կազմի Ավստրալիայում տարածված կլիմայական գոտիների, բնական զոնաների, մայրցամաքի ամենախոնավ վայրի վերաբերյալ: • Ծանոթանա Ավստրալիայում տարածված օրգանական աշխարհի առանձնահատկություններին:
վերջնար- դյունքները		<ul style="list-style-type: none"> • Կարողանա թվարկել և քարտեզի վրա ցույց տալ Ավստրալիայի մակերևույթի խոշոր ձևերը, կլիմայական գոտիները, բնական զոնաները, ամենախոնավ բնակավայրը և մակագրել ուրվագծային քարտեզի վրա:
2	1	Ընդհանուր բնութագիրը
1	2	Բուսական և կենդանական աշխարհի յուրահատկությունները
1		Գործնական աշխատանք
1		Կրկնություն
		Թեմա 5.Անտարկտիդա
Նպատակը		<ul style="list-style-type: none"> • Ծանոթանա Անտարկտիդայի կլիմայական պայմանների

		առանձնահատկություններին:
Վերջնար- դյունքները		<ul style="list-style-type: none"> Ներկայացնել մայրցամաքի աշխարհագրական դիրքը և բնութագրել անտարկտիկական և մերձանտարկտիկական կլիմայական գոտիները :
1	1	Ընդհանուր բնութագիրը
1		Հարցեր և առաջադրանքներ
1		Կրկնություն
1		Թեմատիկ աշխատանք
		Թեմա 6. Հարավային Ամերիկա
Նպատակը		<ul style="list-style-type: none"> Ծանոթանա աշխարհագրական այն օբյեկտներին, որոնցով Հարավային Ամերիկան բաժանվում է հարևան մայրցամաքներից : Գաղափար կազմի ափամերձ տարածքով անցնող օվկիանոսային հոսանքների, մայրցամաքի խոշոր գետերի, լճերի մասին: Ծանոթանա Հարավային Ամերիկայում տարածված կլիմայական գոտիներին, բնական զոնաներին: Գաղափար կազմի լյանոս, կամպոս, սելվաս, պամպա, պարամոս հասկացությունների մասին:
Վերջնար- դյունքները		<ul style="list-style-type: none"> Կարողանա թվարկել և քարտեզի վրա ցույց տալ այն աշխարհագրական օբյեկտները, որոնցով Հարավային Ամերիկան բաժանվում է հարևան մայրցամաքներից: Թվարկել և քարտեզի վրա ցույց տալ մայրցամաքի ափամերձ ջրերով անցնող օվկիանոսային հոսանքները, խոշոր գետերը, լճերը, կլիմայական գոտիները, բնական զոնաները և դրանք հնարավորինս մակագրել ուրվագծային քարտեզի վրա՝ օգտվելով համապատասխան քարտեզներից, ատլասներից: Կարողանա բացատրել լյանոս, կամպոս , սելվաս, պամպա, պարամոս հասկացությունները:
2	1	Աշխարհագրական դիրքը, ափագիծը, մակերևույթը
2	2	Կլիման, ներքին ջրերը
2	3	Բնական զոնաները:Վերընթաց գոտիականությունն Անդերում
1		<i>Գործնական աշխատանք</i>
		Թեմա 7.Հյուսիսային Ամերիկա
Նպատակը		<ul style="list-style-type: none"> Ծանոթացնել մայրցամաքի ափերը ողողող ծովերին, ծոցերին, ներկայացնել կղզիներն ու թերակղզիները: Գաղափար կազմի մակերևույթի հիմնական ձևերի վերաբերյալ:

		<ul style="list-style-type: none"> • Ծանոթացնել կլիմայաստեղծ գործոններին և ջրագրական ցանցի աշխարհագրական պատկերին: • Ծանոթանա մայրցամաքի բուսական և կենդանական աշխարհի յուրահատկություններին:
Վերջնարդ-յունքները		<ul style="list-style-type: none"> • Իմանա մայցամաքի ափերը ողողող հիմնական ծովերը, ծոցերը, կղզիները և թերակղզիները: • Իմանա Հյուսիսային Ամերիկայի մակերևույթի հիմնական ձևերը և դրանց տարածման շրջանները: • Ներկայացնել Հյուսիսային Ամերիկայի կլիմայաստեղծ գործոնները, խոշոր գետերն ըստ հոսքի ավազանների, խոշոր լճերը:
2	1	Աշխարհագրական դիրքը, ափագիծը, մակերևույթը
2	2	Կլիման, ներքին ջրերը
2	3	Բնական զոնաները
1		Հարցեր և առաջադրանքներ
1		Թեմատիկ աշխատանք

Ժամ	Կետ	Թեմա 8. Եվրասիա
Նպատակը		<ul style="list-style-type: none"> • Գաղափար կազմի մայրցամաքում Ալպ-Հիմալայան և Խաղաղօվկիանոսյան <<Հրե օղակ >> գեոսինկլինալային գոտիների մասին : • Ծանոթացնել մայցամաքում առավել տարածված կլիմայական գոտիներին, կլիմայական պայմաններին: • Գաղափար կազմի Եվրասիա մայրցամաքի խոշոր գետերի և լճերի մասին: • Գաղափար կազմի մայրցամաքում տարածված բնական զոնաների մասին:
Վերջնար- դյունքները		<ul style="list-style-type: none"> • Իմանա կլիմայաստեղծ հիմնական գործոնները: • Իմանա Եվրասիա մայրցամաքի առավել խոշոր գետերն ըստ հոսքի ավազանների, Եվրասիայի խոշոր լճերն ըստ ծագման: • Իմանա և տարբերի բարեխառն գոտու անտառների ենթազոնաները:
2	21	Աշխարհագրական դիրքը, ակերը ողողող ծովերը, ակազիծը
2	22	Երկրաբանական կառուցվածքը:Երկրաշարժերի և հրաբուխների տարածման շրջանները
2	23	Մակերևույթը, խոշոր հարթավայրերը և լեռները
2	24	Եվրասիայի կլիման
2	25	Կլիմայական գոտիները և մարզերը
2	26	Եվրասիայի ներքին ջրերը
2	27	Բնական զոնաները: Բարեխառն գոտու անտառներ և տափաստաններ
1		Գործնական աշխատանք
1		Աշխատանք ուրվագծային քարտեզներով
1		Թեմատիկ աշխատանք
		Թեմա 9. Օվկիանոսներ
Նպատակը		<ul style="list-style-type: none"> • Ծանոթանա օվկիանոսների չափերին,օրգանական աշխարհի

		տեսակային կազմերին :
Վերջնար- դյունքները		<ul style="list-style-type: none"> Ներկայացնել յուրաքանչյուր օվկիանոսի աշխարհագրական դիրքը աշխարհի ֆիզիկական քարտեզի վրա: Բնութագրել օվկիանոսների օրգանական աշխարհը:
2	28	Խաղաղ և Հյուսիսային սառուցյալ օվկիանոսների բնութագիրը
2	29	Ատլանտյան և Հնդկական օվկիանոսների բնութագիրը
1		Կրկնություն
1		Կրկնություն

